

B. A. History is a 6-semester course conducted by Dr. Ambedkar College, Deekshabhoomi, Nagpur as per the syllabus provided by Rashtrasant Tukadoji Maharaj Nagpur University, Nagpur. Each semester students must take a specialized paper on History. The sixth semester has course work according to theory papers and assignments, seminars, and viva.

सूत्र - प्रथम (Semester - 1)

पेपर I। भारताचा इतिहास प्रारंभापासून ते 1525

CO1. यामध्ये विद्यार्थी प्राचीन भारतीय इतिहासाचा महत्वपूर्ण हडप्पा संस्कृती व वैदिककालाविषयी आपली समझ विकसित करणार, आणि त्यासोबतच जैन व बौद्ध धर्माचा उदय व त्यांच्या सिद्धांता विषयी शिकणार.

CO2. विद्यार्थ्यांना प्राचीन भारताच्या इतिहासामधील प्रमुख राजकीय वंश व साम्राज्य, उदा० मौर्य, गुप्त व वाकाटक, याविषयी ज्ञान संपादित करणार.

CO3. यात विद्यार्थ्यांना दिल्ली सल्तनती स्थापना व प्रारंभी दिल्ली सल्तनतमधील घराणे उदा. गुलाम, खिलजी, तुगलक वंश, याविषयी आकालन होणार.

CO4. भारतीय इतिहासामधील, मध्ययुगीन महत्वपूर्ण धार्मिक चळवळी

पेपर 2T1 - भारताला इतिहास १५२६ ते १७६१ पर्यंत

C01. यात विद्यार्थी मुघल सत्तेचा उदय व स्थापना याविषयी शिकणार

C02. विद्यार्थी सम्राट शहाजनाच्या वारसा युद्धाविषयी परिचित होणार व सम्राट औरंगजेच्या दक्षिण धोरणासंदर्भात आणि त्यासोबत मुघलकालीन कला व स्थापत्यकले विषयी ज्ञान मिळवणार.

C03. विद्यार्थ्यांना छत्रपती शिवाजी महाराजांचे साम्राज्य व प्रशासन आणि त्यांचे मुघली सत्तेशी संबंध याविषयी आकलन होणार.

C04. यामध्ये विद्यार्थ्यांची पेशवेकालीन मराठा साम्राज्य त्याचा विस्तार व पतन आणि परिणामस्वरूप ईस्ट इंडिया कंपनीचा उदय, यासंदर्भात समझ विकसित होईल

पेपर 3T1-

भारताचा इतिकाय: १७६४ ते १८८५

C01. विद्यार्थ्यांना ब्रिटिश सत्तेची स्थापना व विकास आणि प्रारंभी गवर्नर जनरलच्या काळामधील कृषिविषयक आर्थिक धोरणांची माहिती मिळणार.

102. यात विविध विविध गवर्नर जनरल ब्रिटिश सत्तेच्या विस्तारासाठी लागू केलेल्या धोरणाविषयी, उदा. तैनाती फौज पद्धत, इत्यादी विषयी आकलन होणार

C03. भारतीय इतिहासातील 1857च्या दाबाची कारणे व परिणाम आणि याकाळातील अनेक सामाजिक व धार्मिक चळवळीचे संदर्भात आकलन होणार.

C04 विद्यार्थी, ब्रिटिशांनी काम केलेल्या विविध प्रशासकीय धोरणांची व भारतीय राष्ट्रवादाची उदयाची कारणे ते विश्लेषण करून, सक्षम होतील. करण्यास

सत्रा - चतुर्थ

पेपर 4T1

भारताचा इतिहास : 1885-1947.

C01. विद्यार्थ्यांना, भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेसली स्थापना व वाढ, आणि माल व जलाल रातच्या नेतृत्वामध्ये तीच्या स्वरूपाविषयी आकलन कोईल.

C02. विद्यार्थ्यांनी महात्मा गांधीजीच्या नेतृत्वामधील राष्ट्रीय तीचे स्वातंत्र्य प्राप्ती मध्ये योगदान यापिपादी समझ विकसित होणार

C03. विद्यार्थ्यांना ब्रिटिश सरकारले स्थापन केलेले व नेमलेले विविध मंडळे / मिशन आणि याला काला विविध स्वयंसेवि संघटनामार्फत राष्ट्रवादी विचारांना बालकरी देण्याचे कार्य, याविषयी माहिती / ज्ञान मिळणार.

C04. ात सुभाषचंद्र बोस व आझाद हिंद फौज यांच्या नेतृत्वामधील भारताला स्वातंत्र्य प्राप्तीसाठी, सैन्या प्रयत्नाली माहिती मिळेल व भारत स्वातंत्र्य होते वेळी माउंटबॅटन योजना आणि 1947 च्या भारतीय स्वतंत्र कायदा, या भूमिके विषयी समझ विकसित होते.

बी.ए. III किंवा अंतिम वर्ष

सेमिस्टर V पेपर 5T1

आधुनिक जग: १७८९-१९२० इ.स.

अभ्यासक्रमाचे निकाल:-

CO1. विद्यार्थ्यांना जागतिक इतिहासातील निर्णायक घटना, साम्राज्यवादाचे धोरण आणि जागतिक राजकीय व्यवस्थेतील बदलांची ओळख होते.

CO2. विद्यार्थ्यांना आशियातील विविध युद्धे समजतात ज्यात विशेषतः चीन, जपान आणि रशियाचा समावेश होता.

CO3. विद्यार्थ्यांना जर्मनीची राजनयिक धोरणे, पहिल्या महायुद्धाच्या कारणे व जर्मनीची आणि विजयी राष्ट्रांमध्ये झालेल्या संधी याबाबत समज विकसित होईल.

CO4. विद्यार्थ्यांना जगभर शांतता प्रस्थापित करण्यासाठी सुरु केलेल्या प्रयत्नाची आणि रशियामध्ये समाजवादी गटाचा झालेला उदय यासंदर्भात आकलन होते.

सेमिस्टर VI पेपर 6T1

आधुनिक जग: 1920-1960 ए.डी.

अभ्यासक्रमाचे निकाल:-

CO1. विद्यार्थ्यांना रशियामधील समाजवादी आर्थिक धोरणांची अंमलबजावणी आणि जर्मनी आणि इटलीमधील हुकूमशहांनी स्वीकारलेली परकीय धोरणे समजतात.

CO2. आंतर महायुद्धाच्या काळातील जागतिक संकटे व राजकारण आणि त्याच्या परिणामस्वरूप दुसऱ्या महायुद्धाची परिणिती व त्याचे परिणाम याबाबत विद्यार्थ्यांना आकलन होते.

CO3. संयुक्त राष्ट्र संघटनेद्वारे जागतिक शांतता पुर्नस्थापित करण्याचे प्रयत्न विद्यार्थ्यांना समजतील.

CO4. विद्यार्थ्यांना जागतिक शितयुद्धकाळामध्ये, आशियाई देशांनी साम्यवादी व भांडवलवादी या दोन्ही गटामध्ये सहभागी न होता एक अलीप्तवादाचे धोरण स्वीकारले आणि राजकीय परिस्थिती कशापध्तीने युरोपातून पश्चिम आशियाई देशांमध्ये स्थलांतरित झाली, याचे आकलन होते.